

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 131/12

Λουξεμβούργο, 16 Οκτωβρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-364/10
Ουγγαρία κατά Σλοβακίας

Η Σλοβακία δεν παραβίασε το δίκαιο της Ένωσης απαγορεύοντας στον Πρόεδρο της Ουγγαρίας την είσοδο στην επικράτειά της

Το γεγονός ότι ένας πολίτης της Ένωσης ασκεί τα καθήκοντα του αρχηγού κράτους είναι ικανό να δικαιολογήσει έναν περιορισμό, βάσει του διεθνούς δικαίου, της ασκήσεως του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας

Κατόπιν προσκλήσεως μιας ενώσεως εγκατεστημένης στη Σλοβακία, ο πρόεδρος της Ουγγαρίας, László Sólyom, είχε προγραμματίσει να μεταβεί, στις 21 Αυγούστου 2009, στη σλοβακική πόλη Κοπάγνο προκειμένου να μετασχει στην τελετή των αποκαλυπτηρίων ενός αγάλματος του Αγίου Στεφάνου. Συγκεκριμένα, η 20ή Αυγούστου είναι ημέρα εθνικής εορτής στην Ουγγαρία προς τιμήν του Αγίου Στεφάνου, ιδρυτή και πρώτου βασιλιά του ουγγρικού κράτους. Εξάλλου, η 21η Αυγούστου είναι μια συγκινησιακά φορτισμένη ημερομηνία στη Σλοβακία, διότι στις 21 Αυγούστου 1968 οι ένοπλες δυνάμεις πέντε χωρών του Συμφώνου της Βαρσοβίας, στις οποίες συμμετείχαν ουγγρικά στρατεύματα, εισέβαλαν στη Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Τσεχοσλοβακίας.

Μετά από πολυάριθμες διπλωματικές επαφές μεταξύ των πρεσβειών των δύο κρατών μελών σχετικά με τη σχεδιαζόμενη επίσκεψη του Προέδρου της Ουγγαρίας, ο Υπουργός Εξωτερικών της Σλοβακίας κοινοποίησε, στις 21 Αυγούστου 2009, ρηματική διακοίνωση στον πρέσβη της Ουγγαρίας στη Σλοβακική Δημοκρατία, σύμφωνα με την οποία απαγόρευε στον Πρόεδρο της Ουγγαρίας την είσοδο στην επικράτεια της Σλοβακικής Δημοκρατίας. Προς δικαιολόγηση της εν λόγω απαγορεύσεως, επικαλέστηκε την οδηγία 2004/38¹, η οποία αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Πρόεδρος L. Sólyom ενημερώθηκε για το περιεχόμενο της εν λόγω διακοινώσεως ενώ ήταν καθ' οδόν προς τη Σλοβακική Δημοκρατία, την παρέλαβε στα σύνορα και δεν εισήλθε στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους.

Κρίνοντας ότι δεν μπορούσε να απαγορευθεί στον Πρόεδρό της η είσοδος στη σλοβακική επικράτεια βάσει της οδηγίας, η Ουγγαρία ζήτησε από την Επιτροπή να ασκήσει προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά της Σλοβακίας ενώπιον του Δικαστηρίου. Εντούτοις, η Επιτροπή έκρινε ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν είχε εφαρμογή στις επισκέψεις αρχηγού κράτους μέλους στο έδαφος άλλου κράτους μέλους και ότι, υπ' αυτές τις συνθήκες, δεν υφίστατο παράβαση.

Στη συνέχεια, η Ουγγαρία αποφάσισε να ασκήσει, με δική της πρωτοβουλία, προσφυγή λόγω παραβάσεως ενώπιον του Δικαστηρίου κατά της Σλοβακίας² όπως επιτρέπει η Συνθήκη³. Η Επιτροπή αποφάσισε να παρέμβει στη διαδικασία υπέρ της Σλοβακίας.

¹ Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158, σ. 77).

² Είναι μόλις η έκτη φορά στην ιστορία της ευρωπαϊκής ολοκληρώσεως που ένα κράτος μέλος ασκεί ευθέως προσφυγή λόγω παραβάσεως κατά άλλου κράτους μέλους. Από τις πέντε προηγούμενες υποθέσεις, μόνον τρεις περατώθηκαν με απόφαση (141/78, Γαλλία κατά Ηνωμένου Βασιλείου· C-388/95, Βέλγιο κατά Ισπανίας, βλ. επίσης AT αριθ. 36/2000 στα αγγλικά· C-145/04, Ισπανία κατά Ηνωμένου Βασιλείου, βλ. επίσης AT αριθ. 70/06 στα αγγλικά).

³ Άρθρο 259 ΣΛΕΕ.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, δεδομένου ότι ο L. Sólýom έχει ουγγρική ιθαγένεια, έχει την ιδιότητα του πολίτη της Ένωσης, πράγμα που του παρέχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει στο έδαφος των κρατών μελών.

Εντούτοις, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δίκαιο της Ένωσης πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα των σχετικών κανόνων του διεθνούς δικαίου, το οποίο αποτελεί μέρος της έννομης τάξεως της Ένωσης και δεσμεύει ως εκ τούτου τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, βάσει των εθιμικών κανόνων του γενικού διεθνούς δικαίου και των πολυμερών διεθνών συμβάσεων, ο αρχηγός κράτους απολαύει, στις διεθνείς σχέσεις, ειδικού καθεστώτος το οποίο συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, προνόμια και ασυλίες. Συγκεκριμένα, η παρουσία ενός αρχηγού κράτους στο έδαφος άλλου κράτους επιβάλλει στο τελευταίο την υποχρέωση να διασφαλίζει την προστασία του προσώπου που φέρει το αξίωμα αυτό, τούτο δε ανεξαρτήτως του λόγου της διαμονής του.

Συνεπώς, το καθεστώς του οποίου τυγχάνει ο αρχηγός κράτους έχει μια ιδιαιτερότητα, η οποία απορρέει από το γεγονός ότι το καθεστώς αυτό διέπεται από το διεθνές δίκαιο, με συνέπεια ότι η συμπεριφορά του σε διεθνές επίπεδο, όπως η παρουσία του στο εξωτερικό, εμπίπτουν στο δίκαιο αυτό και ιδίως στο δίκαιο των διπλωματικών σχέσεων. Αυτή η ιδιαιτερότητα είναι ικανή να διακρίνει κάθε πρόσωπο που τυγχάνει του καθεστώτος αυτού από όλους τους λοιπούς πολίτες της Ένωσης, οπότε η πρόσβαση του προσώπου αυτού στο έδαφος άλλου κράτος μέλους δεν εξαρτάται από τις ίδιες προϋποθέσεις με τις εφαρμοστέες στους άλλους πολίτες.

Κατά συνέπεια, **το γεγονός ότι ένας πολίτης της Ένωσης ασκεί τα καθήκοντα αρχηγού κράτους είναι δυνατό να δικαιολογήσει έναν περιορισμό, βάσει του διεθνούς δικαίου, της ασκήσεως του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας που του παρέχει το δίκαιο της Ένωσης**⁴. Το Δικαστήριο αποφαινεται ότι **το δίκαιο της Ένωσης δεν επέβαλλε στη Σλοβακία την υποχρέωση να διασφαλίσει την πρόσβαση στην επικράτειά της στον Πρόεδρο της Ουγγαρίας**.

Ομοίως, μολοντί η Σλοβακία κακώς επικαλέσθηκε την οδηγία 2004/38 ως νομική βάση για να απαγορεύσει στον Πρόεδρο της Ουγγαρίας την είσοδο στην επικράτειά της, το γεγονός αυτό δεν συνιστά κατάχρηση δικαιώματος υπό την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου.

Υπό τις συνθήκες αυτές, **το Δικαστήριο απορρίπτει την προσφυγή της Ουγγαρίας στο σύνολό της**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο. Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106

---

⁴ Άρθρο 21 ΣΛΕΕ και οδηγία 2004/38.